

ת"פ 1465/07/17 - מדינת ישראל נגד ספיר בוקשטיין

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

ת"פ 1465-07-17 מדינת ישראל נ' בוקשטיין

בפני כב' סגן הנשיאה, השופט אליהו ביתן

המאשימה: מדינת ישראל

נגד

הנאשמת: ספיר בוקשטיין

גזר דין

כללי

1. בטרם שמיעת הראיות, הגיעו הצדדים להסדר דיוני במסגרתו הוגש נגד הנאשמת כתב אישום מתוקן והיא הודתה בעובדותיו, שאלה הן עיקריהן -

ע.ש. הינו פעוט יליד 16.12.19. (להלן: "הפעוט"). הנאשמת שימשה כמטפלת של הפעוט מיום 19.02.17 ועד ליום 14.06.17 (להלן: "התקופה הרלוונטית"), ובמסגרת זו טיפלה בו בביתו באשקלון בעת שהוריו נעדרו מהבית. במסגרת תפקידה היתה הנאשמת אמורה להשגיח על הפעוט, לדאוג לצרכיו היומיומיים, לבריאותו ולשלומו, והפעוט היה תלוי בה לסיפוק צרכי מחייתו, ובכך היתה הנאשמת אחראית על הפעוט, שהינו קטין חסר ישע.

במהלך התקופה הרלוונטית, ביצעה הנאשמת בפעוט מעשי התעללות וכן תקפה אותו שלא כדין וגרמה לו לחבלות של ממש. בתאריך 02.06.17 או בסמוך לכך, בעת שהפעוט שכב על גבי שמיכת משחק, הנאשמת השליכה עליו צעצוע פלסטיק קשיח, אשר פגע באפו וגרם לו לדימום. בתאריך 17.05.17, בעת שהפעוט ישב קשור בתוך העגלה שלו, הנאשמת הפילה את העגלה במתכוון ארצה, על ידי כך שהשעינה את הידית על הרצפה כשחלקה הקדמי של העגלה מונף באוויר והפעוט תלוי בה במאונך, רגליו מטה וראשו שמוט לפניו. הנאשמת התכופפה והתבוננה בפעוט ואז הרימה את העגלה בחזרה. כעבור מספר דקות הנאשמת שבה וניגשה אל העגלה והפכה אותה ארצה בתנועה פתאומית, באופן שתואר לעיל, והותירה את הפעוט זמן מה במצב זה כשהוא בוכה. הנאשמת ניגשה למטבח וכשחזרה הרימה את העגלה בתנועה חדה. במהלך התקופה הרלוונטית הנאשמת הפכה את העגלה כשהפעוט בתוכה, כמתואר לעיל, בהזדמנות נוספת.

בסמוך לתאריך 08.06.17 הנאשמת דחפה בכוח את אצבעותיה עמוק לתוך גרונו של הפעוט וחיככה אותו בגרונו ובכך גרמה לו לחבלה - פצע בקשר הלשון, בגינו הפעוט נזקק לטיפול רפואי.

בתאריך 14.06.17, בעת שהפעוט ישב בעגלה, הנאשמת רכנה לעברו ודחפה את אצבעותיה לתוך פיו, בעודו פורץ בצרחות בכי, עד שדם זב מפיו. באותו הבוקר, בעת שהפעוט ישב בחיקה של הנאשמת על הספה, הנאשמת קמה בפתאומיות, הניפה את הפעוט, הניחה אותו על גבו, על הרצפה, תפסה בישבנו, קיפלה את גופו

בכוח, גלגלה אותו כך שהוא נשען על קודקוד ראשו, ולחצה עליו בכוח כלפי הרצפה. לאחר מכן היא גלגלה אותו על הרצפה כשהוא נופל לאחור על גבו וצורח בבכי, הניפה אותו באגרסיביות כשהיא תופסת במותניו, והטיחה אותו בכוח לתוך העגלה.

בהמשך, לאחר שהנאשמת חיתלה את הפעוט ששכב על גבו על הספה, היא לחצה על גופו בידיה, וריתקה אותו בכוח לספה.

כמו כן, במספר פעמים נוספות, בעת שהפעוט ישב בחיקה של הנאשמת, היא דחפה את אצבעותיה לתוך פיו מספר פעמים.

2. על יסוד הודאת הנאשמת בעובדות כתב האישום המתוקן, כאמור, היא הורשעה בעבירה של התעללות בקטין חסר ישע על ידי אחראי, לפי סעיף 368ג' סיפא לחוק העונשין תשל"ז-1977, ובעבירה של תקיפת קטין חסר ישע על ידי אחראי, שגרמה לחבלה של ממש, לפי סעיף 368ב' סיפא לחוק העונשין תשל"ז-1977.

3. הסדר הטיעון בין הצדדים לא כלל הסכמה לעניין העונש.

4. בית המשפט הזמין תסקיר נפגע עבירה על הפעוט ומשפחתו ותסקיר שירות המבחן על הנאשמת.

תסקיר שירות המבחן

בתסקיר שירות המבחן על הנאשמת צוינו בין היתר הדברים הבאים:

הנאשמת בת 25, רווקה. נעדרת עבר פלילי. מתגוררת בבית הוריה. סיימה 12 שנות לימוד. במהלך לימודיה עלו קשיים לימודיים וחברתיים. לא התגיסה לשירות צבאי ושולבה בשירות לאומי במעון רב תכליתי לילדים. עם סיום השירות הלאומי החלה לעבוד במשפחתון פרטי בו עבדה במשך כשנתיים. בהמשך, השתלבה בקורס מטפלות, אחר כך עבדה במשך כחודשיים כמטפלת מחליפה במעון פרטי. לאחר מכן ועד למעצרה טיפלה בפעוט, נפגע העבירה. שללה אלימות זוגית בין הוריה, וגם אלימות מצד הוריה כלפי ילדי המשפחה. תיארה קשר תקין עם בני משפחתה, וקשר משמעותי עם אמה, אך מתקשה לשתף באופן מעמיק את הוריה. הנאשמת שללה פגיעות בנערותה וילדותה. שיתפה כי בגיל 19 הוריה הפנו אותה לטיפול אצל פסיכולוגית פרטית על רקע מופנמותה והיא טופלה במשך שנתיים. עוד שיתפה, כי ניהלה בעבר קשר זוגי במשך כשלוש שנים, בו היתה נתונה להתנהגות אלימה מצד בן זוגה, כולל אלימות מינית, התנהגות רכושנית, צמצום קשריה החברתיים ופגיעה בחופש שלה לבלות עם משפחתה. מסרה כי הוריה היו מודעים לקשר הבעייתי ואף ניסו לשכנעה לסיימו. שיתפה כי חוותה פגיעה קשה מאד בזוגיות זו, שהותירה בה משקעים רגשיים.

שיתפה כי חוותה המעצר היתה קשה עבורה מבחינה רגשית. במסגרת החקירה הופנתה לבדיקה פסיכיאטרית על רקע מצבה הרגשי הקשה וביטויים לפגיעה עצמית. שללה כוונה לפגיעה עצמית.

היא שוחררה למעצר בית מלא בבית הוריה והוטל עליה צו פיקוח מעצר למשך חצי שנה. בנוסף, היא הופנתה לבדיקה פסיכיאטרית ולטיפול פסיכולוגי.

אשר לעבירות, מסרה כי טיפלה בפעוט מהיותו בן 4 חודשים ועד למעצרה, וכי חשה אליו קשר רגשי לאורך כל התקופה. התקשתה להסביר את מעשיה האלימים כלפיו, ותופסת אותם כחריגים בהתנהלותה. לדבריה, לאחר המעשים שיקרה להורי הפעוט לגבי נסיבות פציעתו, והיתה עסוקה במחשבות ושאלות מדוע פעלה כפי שפעלה,

וחשה חרטה. כיום היא מביעה כאב וחרטה על הפגיעה בפעוט, מבינה את הסבל הפיזי והרגשי שחש ומביעה דאגה למצבו ולהשלכות אפשריות של פגיעתה בו. חשה בושה על מעשיה ומחוברת למחירים הרבים שמשלמת בגינם. חוששת מהאפשרות שייגזר עליה מאסר בפועל.

שירות המבחן ציין כי בהליך הדרגתי הנאשמת החלה לשתף בדפוסי התנהגות תוקפניים שהחלו להופיע אצלה במהלך הקשר הזוגי הפוגעני בו הייתה בעבר. תיארה כי התנהגותה מאז עצבנית, סף התסכול שלה ירד והיא החלה להגיב באגרסיביות מול סובביה, ובעיקר מול בני משפחתה.

הנאשמת מבינה כיום כי לא תוכל לשוב ולטפל בילדים.

צוין כי מחוות דעת של הפסיכיאטר המחוזי עולה כי הנאשמת אינה לוקה במחלת נפש, כשירה לעמוד לדין ואחראית למעשיה. בחוות דעת פרטית שנערכה לנאשמת על ידי פסיכולוגים מטעם המרכז הטיפולי והאבחוני לעברייני חוק "התחלה חדשה" הומלץ לה להשתלב בטיפול פסיכו-תרפויטי. מגורמי הטיפול שם נמסר, כי הנאשמת משתפת פעולה באופן מיטבי, וכי ניכרים בנאשמת מאפיינים פעילים של אשה מוכה שחוותה חיזור אלים והתעללות פיזית ומינית בוטה. דווח כי הנאשמת חושפת מעולמה הפנימי, מגלה רצינות ומבטאת אחריות על הפגיעה בפעוט, ובושה וחרטה כנים. ומביעה רצון ונכונות להמשיך בטיפול.

שירות המבחן סקר את גורמי הסיכון של הנאשמת להתנהגות אלימה חוזרת והתרשם כי קיים סיכון ברמה בינונית להתנהגות אלימה בעתיד ופגיעה באחר. לצד זאת, נשקלו גורמי הסיכוי לשיקום הנאשמת וצוין כי נראה שהנאשמת פועלת למען שיקומה.

שירות המבחן סבר כי יש לשקול עונש עם אפיק שיקומי, הכולל צו מבחן למשך שנה וחצי, מאסר בעבודות שירות ועונשים נלווים. הומלץ להימנע מלהטיל על הנאשמת עונש מאסר בפועל, שיקטע את ההליך השיקומי בו היא מצויה ויוביל לרגרסיה משמעותית בתפקודה ובמצבה הרגשי.

טיעוני הצדדים לעונש:

1. ב"כ המאשימה טענה למתחם עונש הולם של 3 עד 6 שנות מאסר בפועל וביקשה להטיל על הנאשמת מאסר ברף התחתון של המתחם. היא הדגישה את הצורך להגן על שלומם של תינוקות ובפרט של תינוקות רכים בשנים. טענה, כי הערך החברתי המוגן הוא חובת הורים ואחראים על קטינים בשמירה על שלומם, בריאותם ושלמות גופם. טענה, כי הפסיקה מלמדת באופן עקבי כי חוסר אונים בטיפול בילדים נדחה לחלוטין מפני חומרת המעשים ותוצאתם הנוראה. הוסיפה, כי יש לתת משקל רב לשיקול ההרתעה. הפנתה לפסיקה.

באשר לנסיבות ביצוע העבירה, טענה כי מעשי הנאשמת אינם נמדדים רק במבחן התוצאה ושיש לתת משקל משמעותי לעצם הפסול והאכזריות בהתנהגותה. הדגישה את פוטנציאל הפגיעה בנפשו של הפעוט כתוצאה ממעשי הנאשמת. הוסיפה כי הנאשמת התעללה בפעוט בביתו, והיתה אדישה לסבלו ולבכיו. טענה, כי אין בנסיבות הנאשמת ובחוויות שהיא חוותה כדי להצדיק את מעשיה האכזריים כלפי הפעוט. הדגישה כי הנאשמת הורשעה בסדרה של מעשים, שהתרחשו בימים שונים וטענה שיש להחמיר בעונשה. הפנתה לסרטונים המתעדים את התנהגותה של הנאשמת.

טענה כי יש להתחשב בחלקה הבלעדי של הנאשמת בעבירה, בנוזק שנגרם, שכאמור היקפו ועוצמת השלכותיו לא ידועים בשלב זה, ובנוזק המשמעותי שיכל היה להיגרם. וציינה בהקשר זה כי מעשיה של הנאשמת פסקו בשל

גילוי המעשים על ידי הורי הפעוט. הוסיפה כי הקושי בחשיפת מקרי התעללות בחסרי ישע מוסיף מימד של חומרה למעשי הנאשמת. וצינה את הכחשתה של הנאשמת להאשמות שהוטחו בה על ידי הורי הפעוט. טענה כי פוטנציאל השיקום עליו הצביע שירות המבחן התעורר רק מתוך חששה של הנאשמת מהאפשרות שייגזר עליה מאסר בפועל. הוסיפה כי הנאשמת היתה מודעת למעשיה והבינה את אשר היא עושה, וחווה הדעת שניתנו עליה שללו קשר בין פגיעה נוירולוגית או קוגניטיבית כלשהי למעשים שביצעה. בנוסף הפנתה לסעיף 40 ט(10) לחוק העונשין לפיו בקביעת מתחם העונש יש לשקול את האכזריות האלימות וההתעללות של הנאשם בנפגע העבירה או ניצולו.

אשר לנסיבותיה האישיות של הנאשמת, טענה, כי הנאשמת הינה בחורה צעירה, ללא עבר פלילי, אשר נטלה אחריות על מעשיה ומביעה חרטה. עם זאת היא מתקשה להסביר את מעשיה ומגדירה אותם כחריגים להתנהלותה היומיומית. צינה כי שירות המבחן העריך כי קיימת רמת סיכון בינונית להתנהגות אלימה בעתיד מצד הנאשמת נוכח קיומם של מאפייני התנהגות תוקפניים.

אשר להמלצה העונשית של שירות המבחן טענה כי אין מקום לאמצה. צינה כי ההליך הטיפולי שתואר, כלל שיחות פרטניות עם הנאשמת שמטרתן היא העצמת הנאשמת ופחות טיפול בדפוסי האלימות הטבועים בה, ולמעשה לא ברור מהן תוצאות ההליך השיקומי.

הפנתה לתסקיר נפגע העבירה, המתאר מצב בו רב הנסתר על הגלוי, ולהתרשמות עורכת התסקיר כי קשה לזהות בשלב זה בצורה מלאה את השלכות הפגיעה ונזקיה.

עתרה לאמץ את מתחם העונש שהוצע על ידה, 3 - 6 שנות מאסר, ולגזור על הנאשמת עונש המצוי ברף התחתון של המתחם, מאסר על תנאי ופיצוי משמעותי.

2. מתסקיר נפגע עבירה עולים הפרטים הבאים- משפחת הפעוט מונה זוג הורים וארבעה ילדים בגילאי 10 עד שנה ושלושה חודשים.

הפגיעה בפעוט נחשפה כאשר אביו הבחין כי הפעוט בוכה בזמן שהוא עובר למטפלת. הוא החליט לצפות במצלמה המותקנת בבית ונחשף לסיטואציה בה הנאשמת פוגעת בפעוט. הוא המשיך לצפות ונחשף לאירועים נוספים. בעקבות זאת הוגשה תלונה במשטרה.

האם תיארה את הפעוט כילד שקט, שמח ובטוח, וכי לאחר הרחקת המטפלת הוא נראה שמח ורגוע יותר. צינה כי לא נותר נזק מבחינה פיזית, אך לא ניתן לדעת מהו הנזק הנפשי שנגרם ומהן השלכותיו. תיארה התנהגות מעט תוקפנית מצד הפעוט, אך אינה יודעת אם מדובר בהתנהגות נורמטיבית או תוצר הפגיעה בו. וצינה כי הם מתחילים מעקב אצל פסיכולוג ילדים התפתחותי. בנוסף הופנו לטיפול הידרותרפיה. בנוסף תיארה כי כל בני הבית עוסקים בנושא. אחיו של הפעוט שואלים שאלות על מה שקרה ומה שיהיה, וצינה כי גם הם מתוכננים לעבור הערכה פסיכולוגית. האם סיפרה כי כל בני המשפחה המורחבת הושפעו ממעשי הנאשמת, וצינה כי אמה הסתייעה בכדורי הרגעה. עוד צינה כי גם כיום, דווקא ברגעים שמחים, חשה בכאב עצום כאשר חושבת על מה שעבר על בנה. משפחתה נשארה מאוחדת ומלוכדת, והם מתמודדים עם המצב יחד ושיתפה כי כאשר הרגישה שהיא מתפרקת פעלה במהירות לקבל טיפול. אשר להליכים המשפטיים, מתארת הליכים מהירים. צינה כי לעונש שייגזר על הנאשמת אין השפעה על סבלו של הפעוט אך צינה כי מקווה שהנאשמת תידון למאסר ותקבל טיפול. אביו של הפעוט מעוניין שיחמירו בעונשה של הנאשמת.

עורכת התסקיר צינה כי משפחת הפעוט מתמודדת כל העת עם חוסר הוודאות לגבי מה עוד קרה לפעוט ומה

הנזק שנגרם לו, ועם תחושות של תסכול וכאב. אירועי הפגיעה בפעוט הפכו לחוויה המגדירה את המשפחה ומעסיקה אותם ואת סביבתם. ציינה כי כיום ההורים משקיעים משאבים רבים כדי להתרחק מהכאב, אך הם מבינים שלא יוכלו באמת להעלים את הפגיעה ונזקיה מחייהם, ויצטרכו להתמודד עמה.

3. אמו של הפעוט סיפרה בבית המשפט, כי הם פנו לנאשמת לאחר שקיבלו עליה המלצות. חשה כי הנאשמת שיטתה בהם לאורך התקופה. הציגה חזות של אישה נעימה ואוהבת. ציינה כי מדי פעם כשצפו במצלמות האבטחה ראו תמונה חיובית דווקא. הציגה את הצעצוע אותו הנאשמת השליכה על הפעוט, תיארה כי הנאשמת דחפה לפיו של הפעוט אצבעות. ציינה כי המעשים המתוארים קרו בסמיכות של שבוע שבועיים, אך למעשה אין להם אינדיקציה כמה אירועים היו. הוסיפה כי הם חשים את הרוע של הנאשמת ומרגישים בעצמם קורבנות. ציינה כי עברו טיפול פסיכולוגי ואמורים לשוב אליו, והפעוט משולב בטיפולים הידרותרפיים. ציינה כי עלות הטיפול הוא ₪ 250 לחצי שעה. ציינה כי קיימות השלכות כלכליות נוספות.

4. ב"כ הנאשמת טען כי שניים מהמעשים המתועדים בסרטי מצלמת הבית, אותם הציג בפני בית המשפט, הם המעשים היותר חמורים מבין המעשים בהם הנאשמת הורשעה. הוא ציין את הקשר הטיפולי של הנאשמת עם שירות המבחן וציין שהנאשמת עברה גם טיפול פרטי. הגיש דוח של קרימינולוגית שטיפלה בנאשמת.

טען שהנאשמת נפלה קורבן לניצול מיני של בן זוגה. יכולתיה הקוגניטיביות נמוכות. היא מביעה חרטה ומתקשה להסביר את מעשיה. הנאשמת עברה בדיקות מקיפות, כולל סריקת מוח, ולא נמצא כל ממצא מוחי היכול להסביר את התנהגותה של הנאשמת. הנאשמת לא מבינה מדוע היא פעלה כפי שפעלה ותיארה את הרגשתה כאילו "נכנס בה שד". הנאשמת מביעה צער על מעשיה. אין המדובר במעשי אלימות קיצוניים ובסופו של יום הנזק שנגרם לפעוט איננו חמור. הפנה לתסקיר שירות המבחן המתייחס לסיכויי השיקום של הנאשמת וביקש לאמץ את המלצתו העונשית. טען כי מתחם העונש שהוצע על ידי התביעה מוגזם וכך גם תיאורי התביעה בטיעוניה לעונש. ושהפסיקה שהוצגה על ידה מתייחסת למקרים חמורים בהרבה מענייננו. הגיש מכתבי המלצה על הנאשמת ואסופת מסמכים רפואיים.

5. הנאשמת סיפרה כי לפני כ- 4 שנים היא עברה התעללות קשה ולא שיתפה בכך איש, וזה התפרץ ללא רצונה על הפעוט. מודעת לפסול שבמעשיה, וביקשה להתנצל בפני הוריו של הפעוט.

דין והכרעה

1. חלק מהאירועים שעליהם הנאשמת נותנת את הדין, מתועדים בדיסק שהתביעה הגישה לתיק בית המשפט במסגרת טיעוניה לעונש - תע-1, המכיל קטעי סרטים שצולמו במצלמה שהותקנה בבית על ידי הורי הפעוט. אירועים מסוימים נראים בסרטים בשלמותם, בבירור, ובאחרים ניתן לראות הפעלת כח מצד הנאשמת כלפי הפעוט, באופנים שונים, אך לא ניתן לראות בשלמות את מעשה הנאשמת ואת האופן המדויק בו תקפה את הפעוט. מכל מקום, סרטים אלה מאפשרים להתרשם בצורה טובה ואמינה מסביבת ההתרחשויות, התנאים ששררו במקום עובר למעשי הנאשמת, התנהגות הנאשמת לפני, בזמן ולאחר המעשים, טיב מעשיה כלפי הפעוט, עוצמתם, והשפעתם המיידית והפוטנציאלית על הפעוט, והם תורמים לשרטוט קווי גבול מדויקים יותר וקרובים יותר למציאות, של התמונות העולות בדמיון מקריאת התיאור המילולי של מעשי הנאשמת בכתב האישום.

2. המעשים המתוארים בכתב האישום המתוקן, בהם הודתה הנאשמת, כוללים, השלכת חפץ עשוי פלסטיק קשיח על פניו של הפעוט; הפלת העגלה ובה הפעוט לרצפה והרמתה, בתנועות חדות, במספר הזדמנויות; דחיפת אצבעות בכח לעומק גרונו של הפעוט, במספר הזדמנויות; הנפת הפעוט וכיפוף גופו עד למצב בו הוא נשען על עורפו בלבד ואחר כך על קודקודו, והפעלת לחץ על גופו במצבים אלה; הנפתו באגרסיביות והטחתו בעגלה; וריתוקו בכח תוך הפעלת כח עליו.

3. באירועים המתועדים בסרטי מצלמת הבית, רואים שמעשי הנאשמת נעשים ללא כל סיבה נראית לעין. הפעוט שקט, לא מתרחש דבר יוצא דופן, אין כל טריגר חיצוני, ופתאום הנאשמת קמה ותוקפת את הפעוט.

4. בזמן האירועים הפעוט היה כבן 8-9 חודשים. גיל רך, פגיע ושברירי, בו הנפה, הפלה, לחץ, הנעת חדה של איברים, בצורה בלתי זהירה, כל שכן בצורה כוחנית ואלימה, עלולים לגרום נזקים משמעותיים, נכויות חמורות ואפילו מוות. כל בר דעת, ובוודאי מי שהוכשר לטפל בתינוקות, יודע זאת.

5. תינוק הוא בראש ובראשונה אדם, גם אם הוא עדיין קטן מאוד. פגיעה בגופו ובנפשו פוגעת באותם ערכים הנפגעים מפגיעה בכל אדם, לאמור, שמירת הגוף, שמירת החיים, והזכות לחיות בשלווה מבלי להיפגע על ידי אחר. בהתחשב בגילו הרך של הפעוט, בחוסר הישע שלו, ובהיות הנאשמת המטפלת שלו, שאמורה להשגיח עליו, לדאוג לו ולטפל בו, הרי שמעשי הנאשמת פגעו גם בערך האמון במטפלות, החמלה כלפי תינוקות והאחריות כלפי הפעוט והוריו.

בנסיבות המקרה, מידת הפגיעה בערכים האמורים הינה רבה.

6. מדיניות הענישה בעבירות אלימות משמעותיות בכלל ובפרט כלפי תינוקות חסרי ישע, הינה של החמרה מובהקת.

"העבירות אותן ביצע המערער הן חמורות מאין כמותן, והן נגועות באכזריות שאין לה שיעור. המערער שפך חמתו על תינוק רך בימים, חסר ישע, הפליא בו את מכותיו, חבל בו ומנע מתן טיפול רפואי לתינוק במועד... מעשיו של המערער מחייבים ענישה מחמירה שיהיה בה כדי להרתיע את המערער ושכמותו מפני שימוש בכוח אכזרי כלפי חסרי הגנה וחסרי ישע. מדיניות ענישה זו הובהרה לא אחת בבית משפט זה.. " ע"פ 9095/06 פלוני נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 24.12.2007)

7. הלכה למעשה, העונשים המוטלים על תקיפות משמעותיות של ילדים קטנים, כוללים מאסר לתקופות של שנים.

בע"פ 200/13 שמואל ברמן נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 05.02.14) המערער נותר לבדו בבית עם בתו בת ה- 5 חודשים. בשלב מסוים היא החלה לבכות ובתגובה לכך הוא **טלטל אותה בחוזקה מספר פעמים והטיח אותה בעוצמה רבה בקיר. היא נפלה על הרצפה והמערער הרימה והטיחה פעם נוספת, בעוצמה רבה, בקיר.** התינוקת איבדה את הכרתה, והסתבר שנגרמו לה שברים מרובים בגולגולת, דימומים מוחיים ובצקת מוחית. בזמן אשפוזו בבית החולים נשקפה סכנה לחייה. היא נותחה לצורך הכנסת נקז למוחה והועברה למחלקת טיפול נמרץ ילדים. לאחר מכן היא נותחה פעם נוספת להפחתת הלחץ התוך גולגולתי ושמירה על יציבות נשימתה. ומאז האירוע ועד למועד הגשת כתב

האישום היא נותרה בבית החולים במחלקה לטיפול נמרץ ילדים.

המערער הורשע, על יסוד הודאתו, בעבירות של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות. בית המשפט המחוזי קבע כי **מתחם העונש ההולם למעשי הנאשם נע בין 4 ל- 7 שנות מאסר וגזר עליו 5 שנות מאסר בפועל ומאסר על תנאי.**

בית המשפט העליון דחה את הערעור וקבע-

"לאחר שבחנתי את כלל הנסיבות, עיינתי בחומר הרב שצורף לערעור, והאזנתי בקשב רב לטיעוני הצדדים, הגעתי למסקנה, כי הגם שהעונש אשר הושת על המערער אינו קל, הוא אינו סוטה, באורח מהותי, מרמת הענישה שנקבעה במקרים דומים, ולכן דין הערעור להידחות..."

ובהמשך, בפסקה 17, **"המתחם שנקבע על-ידי בית משפט קמא הינו סביר ומאוזן, בשים לב לנסיבות ביצוע העבירה ולתוצאותיה..."**

בע"פ 7953/12 פלוני נ' **מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 27.06.13) דובר במערער שהתביעה טענה כלפיו כי הוא **אחז בבנו התינוק, שהיה כבן 7 חודשים, טלטל אותו בעוצמה, הטיח את ראשו במיטה, היכה בראשו וסתם את פיו.** כתוצאה מכך הילד איבד את הכרתו, הקיא, ובמשך שעות מרובות היה בהכרה חלקית. למחרת, הוא נלקח לבית חולים שם נמצא כי הוא עבר טלטולים במספר אירועים ואלו גרמו לו דימומים תוך גולגולתיים מרובים ודימומים מרובים בקרקעית שתי העיניים וכתוצאה מהפגיעות הפיזיולוגיות והנוירולוגיות שנגרמו לו הוא איבד את מאור עיניו.

בית המשפט המחוזי קבע כי **בהזדמנות מסוימת המערער טלטל את בנו** וגרם לו לנזק נרחב בעיניים, כולל היפרדות של הרשתית - אך לא ייחס לו את האחריות הישירה והבלעדית לגרימת העיוורון - ובהתאם לכך הרשיעו בעבירה של תקיפת קטין או חסר ישע הגורמת חבלה חמורה. בנוסף, המערער הורשע באיומים על המתלוננת, כי אם לא תינשא לו, לא יניח לה ויהרוג אותה ואת הוריה.

בית המשפט המחוזי גזר עליו **ארבע וחצי שנות מאסר בפועל ומאסרים על תנאי.**

בית המשפט העליון דחה את ערעורו על חומרת העונש, תוך שהוא קובע כי "האירוע המזעזע של טלטול הקטין ביום 21.3.10, כשהוא לבדו, מצדיק את העונש שהוטל על המערער".

בע"פ 1836/12 **קריסנה נריינה נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 01.06.2012) המערער, עובד זר מהודו, שימש כמטפל סיעודי של גבר יליד שנת 1930, חסר ישע שמחמת גילו, מחלתו ומצבו הגופני והנפשי לא היה מסוגל לדאוג לצרכי מחייתו, לבריאותו ולשלומו. **במהלך כשבועיים תועדה התנהגות תוקפנית וכוחנית של המערער כלפיו, כשללא כל הצדקה ותוך ניצול מרותו הטיל עליו אימה, גרם לו כאב, סבל והשפלה.** פעם אחת המערער זרק את המטופל על הספה, דחף אותו מספר פעמים, תפס אותו בידו השמאלית ועיקם אותה, תוך כדי גרימת כאב וסבל. בפעם אחרת, בשעה שהמטופל ישב על כיסא גלגלים, המערער תפס את ידו בחוזקה, בעט בו מספר פעמים ברגליו, וגרם לו לכאב ולסבל. בפעם אחרת המערער איים עליו בתנועת אגרוף על מנת להטיל עליו אימה. במועד אחר, בשעה שהמטופל ישב על הספה, המערער תפס אותו בשתי ידיו והיכה אותו בפניו באמצעות ידיו וכן גם באמצעות ידיו של המטופל עצמו, כשהמערער אוחז בהן בחוזקה, הכל תוך כדי

גרימת כאב וסבל. בית המשפט גזר עליו **14 חודשי מאסר** בפועל.

בית המשפט העליון דחה את הערעור וקבע-

"דין הערעור להידחות. **עונש של 14 חודשי מאסר בעבירות שכאלה, כלל איננו חמור**. אכן, למערער בעיות וקשיים מבית, בהודו; ואם אכן לא עבר הכשרה כנדרש אצל התאגיד שהעסיקו, הדבר הוא חמור ומחייב את הגורמים הרלבנטיים במשרד הפנים לחקור ולדרוש בדבר הזה. ברם, אין בכל אלה כדי להצדיק תקיפה שכזו, חוזרת ונשנית, בנסיבות מחמירות, כלפי נ"ד, זקן חסר ישע; או להפחית מן האחריות. כל בן אנוש מטבע ברייתו מודע לפסול שבמעשה, גם מבלעדי הכשרה מקצועית. הכיעור וההשפלה, הפגיעה והכאב, מחייבים גמול עונשי הולם"

ובהמשך-

"חברה נבחנת בדרך שהיא מטפלת בחסרי הישע שבקרבה, זקנים וילדים בפרט. במדינת ישראל קיימת תופעה נרחבת של קשיים, הן במוסדות והן בביתם, אשר נעזרים במטפלים. מעשי תקיפה ואלימות של מטפלים כלפי מטופלים ככלל קשים לגילוי, בשל העדר יכולת פיזית או נפשית של קורבנות העבירה להתלונן על הנעשה בהם בחדרי חדרים. כאשר מגיעים מקרים שכאלה ראוי שיזכו, אם כן, למענה שיפוטי הולם לפיו לא ניתן להשלים עם מעשי אלימות, השפלה וניצול של קשיים אלו בידי מטפליהם. חשוב שבתי המשפט יעבירו מסר ברור, נחרץ וחד משמעי שיש בו התוויה של נורמות התנהגות ראויות והצבת הגדר שמעבר לה אותן התנהגויות הן פסולות ואסורות.

בע"פ 6446/09 **פלוני נ' מדינת ישראל** (אתר הרשות השופטת, 26.10.09) המערער-יליד 1977 נשוי ואב לשלושה ילדים קטנים, הורשע במסגרת הסדר טיעון בעבירה של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות. עלפיה מתואר בכתב האישום, המערער שהעבירה הניזונה, בת 7 שבועות. בשלב מסוים היא החלה לבכות, ונסיבותיו לא הולאה לגיעה לאצלחו. המערער, אשר חש תסכול מהמצב, **אחז בחוזקה בבית החזה שלה תינוקת ובקרסולה ונענע אותה. משלא פסקה לבכות, הטיח את ראשה בקיר שלוש פעמים.** כתוצאה מהמעשה נגרמו לתינוקת נזקים חמורים הכוללים שבר קוויבגולגולת מימין; דימומים תחת הקרום העכבישי ובאונות המצחיות שלהמוח; דימום בקרקפת שלה עורף; פצע שפשוף ברכה שמאלית; דימומים תת-עוריים בבית החזה הודימומים תת-עוריים בקרסוליים. מששבה רעיון הביתה, אסר עליה המערער לפנות לעזרה רפואית, והשיג עליה שלא תעשה כן, ורק בבוקר החרת, בצאת המערער, לקחה האם את התינוקת למרפאה. צוין, כי למערער רקע פסיכולוגי קשה והוא סובל מבעיות נפשיות, והוא חווה אשמה ובושה ומודע לחומרת מעשיו. שירות המבחן ציין כי הוא שולב בטיפול ונתרם ממנו, והמליץ להטיל עליו מאסר בעבודות שירות וצו מבחן.

בית המשפט המחוזי הטיל על המערער **33 חודשי מאסר בפועל**, ו-12 חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים.

בית המשפט העליון דחה את הערעור תוך שהוא מצוין כי יש חשיבות להרתעה ולגמול, וראוי לייצא הוקרה לשאלת פגיעות בקטנים, ובדאי קטני קטנים, שהם חסרי ישע מכלול קוקים להגנה.

בע"פ 5986/08 **אהובה כחלון נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 07.10.08) המערערת היתה הבעלים,

המנהלת והגנת של גן-ילדים באשקלון. נטען כי **המערערת התעללה, גופנית ונפשית, ברבים מילדי הגן.** וכך לדוגמה, היא נהגה להושיב ילדים בכח בכיסאותיהם כאשר היא מושכת אותם בחוזקה בידיהם; משכה בשיער ראשם; דרשה מהם לשבת זקוף, תוך הדיפת ראשם בכח לכיוון הקיר; זרקה נעלים לעבר הילדים; נקשה עם אצבעותיה בראשם של הפעוטות; הטילה ילדים לעבר מזרון; וכאמצעי ענישה נהגה להחזיק ילדים בחדר חשוך ששימש לאחסון מזרנים. כן נטען, כי בחלק מהמקרים נגרמו לקטינים חבלות. **המערערת נדונה ל-18 חודשי מאסר, 12 חודשים מאסר על-תנאי, והיא חויבה לפצות כל אחד מהקטינים בהם עסק כתב האישום, בסכום של 3000 ש"ח.**

בית המשפט העליון דחה את הערעור וקבע-

"המערערת נטלה על עצמה תפקיד שספק אם יש אחראי ממנו - לחנך עוללים וילדים שאין רכים מהם בראשית דרכם. זהו תפקיד המחייב את העוסק בו למיומנות, נשמה-יתרה, ובעיקר אהבה וסבלנות שאין להן קץ, כי הרי מדובר בילדים שחלקם אף טרם למדו לבטא את עצמם. למרבה הדאבה, נדמה כי המערערת נעדרת כל אותם כישורים, ובמקום להעניק לפעוטות אכסניה חמה ואוהבת, היא הפכה את חייהם של אחדים מהם לסיוט מתמשך. בנסיבות אלו אין בעונש שהושת על המערערת חומרה כלשהי, אדרבא, יהא עונש זה לנגד עיניהם של כל מי שמבקש לעסוק בחינוך, ובמיוחד בגיל הרך, כדי שמעשים מסוג זה לא יישנו."

בע"פ 9095/06 **פלוני נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 24.12.2007) המערער, שרגז על בנו התינוק בשל בכיו, **הטיח אותו בחוזקה אל הקיר, שבר את ירכו הימנית ומנע הגשת טיפול רפואי לבנו במשך ימים.** במקרה אחר היכה בחוזקה את התינוק בפניו וחבל בידו הימנית, גרם לו שטפי דם ושריטה בפנים. בהזדמנויות אחרות, היכה את בנו הקטין האחר והשליך עליו חפצים שונים. בית המשפט המחוזי גזר על המערער עונש מאסר לריצוי בפועל לתקופה של **ארבע וחצי שנים.**

בית המשפט העליון דחה את הערעור וקבע-

"העבירות אותן ביצע המערער הן חמורות מאין כמותן, והן נגועות באכזריות שאין לה שיעור. המערער שפך חמתו על תינוק רך בימים, חסר ישע, הפליא בו את מכותיו, חבל בו ומנע מתן טיפול רפואי לתינוק במועד. בנסיבות שהוא מבקש להביא בחשבון העונש לקולא אין בשום אופן כדי להצדיק התערבות בעונש שנגזר עליו. מעשיו של המערער מחייבים ענישה מחמירה שיהיה בה כדי להרתיע את המערער ושכמותו מפני שימוש בכוח אכזרי כלפי חסרי הגנה וחסרי ישע. מדיניות ענישה זו הובהרה לא אחת בבית משפט זה, **ובית המשפט המחוזי לא החמיר יתר על המידה בעונשו של המערער. למעשה, הוא הקל עליו.**"

בע"פ 4303/06 **אולסיה טויטמן נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 16.10.2006) המערערת, אם לשלושה ילדים, והמערער, בן זוגה, היכו את התינוקת של המערערת כך שהמערערת גרמה לכזיבה באמתה של התינוקת באפר סיגריה, והמערער נשך אותה וגרם לה המטומה בירכה השמאלית. בנוסף המערער נהג במספר הזדמנויות להרדים את התינוקת במכות על גבה, ישבנה וכתפיה וגרם לה המטומות. המערערת ידעה כי המערער מרדים כך את התינוקת, ואיפשרה לו לעשות כן, כיוון שלא הצליחה להרדימה. המערער לא לקחה את התינוקת לקבלת טיפול רפואי אחר שנפלה עמה במדרגות וידה של התינוקת התנפחה, חרף ידיעתה כי יש צורך

בכך; וכשהתינוקת הובאה לבית חולים, התברר כי אחד השברים גרם לעיוות ביד. והמערערת הותירה את ילדיה בהשגחת המערער הגם שידעה כי הוא מכה את התינוקת, והתירה לאמה ליטול את הילדים לטיולים, אף שאמה אלכוהוליסטית והיא סברה שאינה יכולה לטפל בהם כזאת.

המערערים הורשעו, על פי הודאתם, **בעבירות של התעללות בקטין או חסר ישע ובתקיפת קטין או חסר ישע הגורמת חבלה חמורה, והמערערת גם בהזנחת ילדים והפרת חובה של הורה לקטין**. ונדונו **לשלוש שנות מאסר**, מהן אחת לריצוי בפועל ושתיים על תנאי, בניכוי תקופת מעצר.

בית המשפט העליון דחה את הערעור וקבע-

"אכן, המדובר בסיטואציה טראגית. אנשים ללא עבר פלילי ובהם אם, הידרדרו לעבירות נגד החלשים ביצורי אנוש, ילדיה הקטנים של האם ותינוקתה. באת כוח המערערת טענה בכישרון כי העוני והמצוקה הם הרקע לעבירות. אכן, המצוקה והעוני הם למרבה הצער אורחי קבע בחלקים בחברה הישראלית, אך אי אפשר להצדיק, גם נכחם, פגיעה בילדים. דבר זה נותר ללא הסבר, וגם אי אפשר להסבירו. וכבר אמורה מלתו של בית משפט זה בע"פ 4596/98 פלונית נ' מדינת ישראל, פ"ד נד(1) 145, 177 (השופט - כתארה אז - ביניש) - כי **"קשה להעלות על הדעת נסיבות שבהן ימצא צידוק למעשה התעללות"**. גם תסקירי שירות המבחן בשני התיקים אינם מעודדים. נראה לנו כי בית המשפט קמא איזן נכונה את השיקולים הרלבנטיים, תוך הדגשה, המוצדקת בנסיבות, של ההרתעה והמסר כי בעבירות מעין אלה תינקט יד מחמירה. נזכור כי המדובר בעבירות שאלה עונשין בחוק העונשין: העבירות של התעללות בקטין או חסר ישע (368 ס"פ לחוק העונשין) ושל תקיפת קטין או חסר ישע הגורמת חבלה חמורה (סעיף 368ב(ב) ס"פ לחוק) עונשן המירבי הוא מאסר תשע שנים, עבירות הזנחת ילדים (סעיף 362 לחוק) והפרת חובה של הורה לקטין (סעיף 323 עם סעיף 337 לחוק) עונשן שלוש שנים. ברי שעבירות אלה מחייבות במקרים המתאימים מאסר מאחורי סורג ובריח; עינינו הרואות כי המחוקק קבע לעבירות אלה עונשים חמורים בהרבה ממה שנגזר במקרה דנן."

בע"פ 727/01 **בדארנה עלא נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 01.09.2003) הורשע המערער, לאחר שמיעת ראיות, בעבירה של **התעללות בקטין**, לפי סעיף 368 לחוק העונשין. על-פי הממצאים שנקבעו בהכרעת הדין, במהלך מריבה עם אשתו, **הוציא המערער את בתו, שטרם מלאה לה שנה, ממיטתה והשליכה לרצפה. לתינוקת נגרם נזק אשר רק בדרך נס החלימה ממנו.**

בית המשפט המחוזי גזר על המערער **7 שנות מאסר בפועל** ושנתיים מאסר על תנאי.

בית המשפט קיבל את הערעור על חומרת העונש וקבע-

" העונש שנגזר על המערער, אף כי עונש המאסר בפועל מתקרב לעונש המירבי הקבוע בחוק בגין העבירה שהורשע בה, איננו חמור בהתחשב בחומרת מעשהו ובעברו הפלילי שמאופיין בעיקר בעבירות אלימות. עם זאת, באנו לידי מסקנה כי נוכח התהליך שעבר המערער לקראת שיקומו, והצעדים שנקט כדי שבצאתו מן הכלא יהיה מסוגל לרסן את נטייתו לאלימות, יש בהם כדי להצדיק הקלה מסוימת בעונשו, כדי לעודדו להתמיד בדרך שעלה עליה. אשר על כן, החלטנו להקל בעונשו של המערער במידת-מה, ולהפחית 9 חודשים מתקופת המאסר בפועל שנגזרה עליו. עונש המאסר על תנאי יעמוד בעינו."

בת"פ (י-ם) 23558-05-17 **מדינת ישראל נ' ילמה טמוראדה** (פורסם בנבו, 09.11.17) הנאשמת הורשעה, על פי הודאתה, בעבירת **התעללות בקטין חסר ישע** ובעבירה של **תקיפת קטין חסר ישע**. כמפורט בכתב האישום, הנאשמת הועסקה כמטפלת סיעודית לקטינה כבת 16.5 הסובלת משיתוק מוחין, עיוורון, אפילפסיה, המרותקת לכיסא גלגלים, ברמה של פיגור שכלי בינוני-נמוך. הנאשמת הועסקה במשך כעשר שנים כמטפלת סיעודית של הקטינה. ביום מסוים, במשך שעות, הכתה אותה בראשה, בפניה, במפשעתה, צבטה אותה בחזה, ברגליה, בירכיה ובמפשעתה וכן הכתה אותה באגרופים בפניה. הנאשמת התעללה בקטינה באופן רציף במשך כשעתיים ורבע והמעשים נעשו בתדירות של דקות בודדות, לעיתים שניות בודדות, בין אקט אלים אחד למשנהו, כשבעים פעמים. כתוצאה ממעשיה של המתלוננת נגרמו לקטינה שטפי דם בירכיה, סמוך למפשעתה וסימן אדום ברגלה השמאלית. התביעה טענה למתחם עונש הנע בין 3 ל- 6 שנות מאסר. בית המשפט קבע כי המתחם הראוי בנסיבות מקרה זה אמור להיות גבוה מהמתחם לו עתרה התביעה, וכך גם העונש הראוי לנאשמת וזאת משום שמעשיה האכזריים דוחקים הצידה את נסיבותיה האישיות. עם זאת, לאור עמדת התביעה לעונש, **הוטלו על הנאשמת 3 שנות מאסר**.

8. רוב המקרים שנדונו בפסקי הדין שהובאו לעיל, אינם מאוד דומים לענייננו. בחלק מהם הפגיעות שנגרמו חמורות הרבה יותר. ואולם, יש אלמנטים מסוימים משותפים בין ענייננו לבין חלק מהמקרים האמורים, ומרכיבים מסוימים במעשי הנאשמת כאן חמורים יותר מאלה שהיו בחלק מהמקרים הנ"ל. כך למשל, המרכיב של החזרתיות על המעשים והמרכיב של המובהקות הפוגענית שלהם, ביחס למשל לטלטול חד פעמי קצר. מכל מקום, הסקירה שהובאה נותנת מושג על קווי המסגרת של הענישה שהוטלה במקרים שונים של אלימות כלפי חסרי ישע והיא מאפשרת למקם את ענייננו, מבחינת חומרתו, ביחס למקרים שתוארו.

9. תינוק רך הוא יצור חסר ישע במלוא מובן המושג. תלותו באחרים מוחלטת. מלבד פעולות פיזיולוגיות בסיסיות, הוא איננו יכול לבצע שום פעולה בעצמו והוא זקוק לטיפול והשגחה כוללים ומתמידים.

מי שמקבל עליו לטפל בתינוק, מתחייב, מוסרית ומשפטית, כלפי התינוק וכלפי מי שמסר לידו את הטיפול בו, לדאוג לשלומו ולצרכיו של התינוק ולשמור עליו מכל משמר.

פגיעה מכוונת בתינוק על ידי מי שאמור לטפל בו, היא בבחינת בגידה בתינוק ובהוריו.

10. תקיפת תינוק רך היא מעשה המנוגד לרגש האנושי הטבעי. ההנחה היא שאדם "נורמלי" לא יעשה דבר כזה ושמי שעושה דברים כאלה הוא "לא נורמלי". ואולם, לא אחת קורה שאנשים "נורמלים" פוגעים בצורה חמורה בתינוקות, וכאן, ההגנה לא טענה שהנאשמת איננה אחראית למעשיה וההנחה היא שהיא אחראית למעשיה. מעבר לכך, ההגנה ציינה שהנאשמת עברה בירור רפואי מקיף שתוצאותיו שללו כל ממצא גופני היכול להסביר את התנהגותה התוקפנית כלפי הפעוט. הנאשמת הודתה בעובדות כתב האישום המתוקן שהוגש נגדה ויש להתייחס אליה כאל מי שפעלה מתוך בחירה ובמודעות לטיב מעשיה ולתוצאות העלולות לנבוע מהם.

11. לו היה מדובר על אפיזודה אחת של התפרצות זעם כלפי הפעוט, שמיד לאחריה הנאשמת היתה משתפת את הורי הפעוט במה שקרה, מפסיקה את עבודתה כמטפלת ופונה לעזרה מקצועית, ניתן היה לשמוע טענה שלה כי היא אינה יודעת מה קרה לה ומה גרם לה לתקוף פתאום את הפעוט. אולם הנאשמת תקפה את הפעוט פעם ועוד פעם ולמרות שהיתה מודעת להתפרצויותיה האלימות כלפיו היא המשיכה בעבודתה כמטפלת שלו, תוך שהיא משקרת להוריו לגבי נסיבות פציעתו (ראה דברי הנאשמת לשירות המבחן), עד אשר הוריו גילו את הדבר והפסיקו את עבודתה.

12. אשר לנסיבות ביצוע העבירות-

מעשי התקיפה של הנאשמת לא היו מתוכננים, במובן זה שהיא לא תכננה מראש לתקוף את הפעוט. אולם הם חזרו על עצמם, בצורה כזו או אחרת, מספר פעמים, כולל במועדים שונים, והנאשמת יכלה לחדול ממעשיה ולא עשתה כן.

הנאשמת ביצעה את מעשיה בעצמה, לבדה, ללא השפעת אחר עליה.

מעשי הנאשמת גרמו לפעוט כאב, אי נוחות פיזית ובהלה. פעם אחת היא גרמה לו לדימום באף ופעם אחרת היא גרמה לו לפצע בקשר הלשון, שהצריך טיפול רפואי.

הדברים הבאים, הכתובים בתסקיר נפגע עבירה שהוגש, נותנים מושג לטיב הנזק שנגרם ולזה שיתכן ונגרם לפעוט -

"פגיעת המטפלת בע' התרחשה בביתו, במקום שאמור להיות מבצרו הבטוח ועם מטפלת, אשר אמונה על בטחונו ורווחתו השבריריים, מעצם גילו. תחושת המוגנות והבטחון אצל תינוקות נובעת הן מהמרחב הפיזי של הבית והן מהדמויות המשמעותיות (לרוב ההורים), המספקות את צרכיהם הפיזיים והרגשיים. במקרה שלפנינו, ע' נפגע בתוך ביתו, על ידי דמות בה היה תלוי, שעות ארוכות בכל יום, בשלב כה ראשוני של חייו וללא כל יכולת להגנה עצמית. אין ספק כי פגיעה ללא מילים זו, טלטלה את עולמו של ע' ותרמה לעיצובו ולהתפתחותו... מיום חשיפת הפגיעה עבר מספר מועט של חודשים ולפיכך... קשה עדיין לזהות בצורה מלאה את השלכות הפגיעה ונזקיה ואת ההתמודדות עם ההלם והטראומה שעברו ע' וכל בני משפחתו. ייתכן כי עם הזמן שיעבור, ניתן יהיה לראות מאפיינים בולטים נוספים, הקשורים לפגיעה זו. ולכן, כעת כל שניתן הוא להתרשם מדברי ההורים ואנשי המקצוע המלווים אותם. אלו מתרשמים כי על פניו ומבחינה פיזית, מצבו של ע' תקין... יחד עם זאת, סימפטומים רגשיים ונפשיים הינם חמקמקים יותר. כך למשל, התנהגותו לעתים תוקפנית והחרדה ממטפלת חדשה, יכולים ללמד על הטראומה הרגשית, הסערה בעקבות מעשי ההתעללות וחוסר איזון ובטחון, כתוצאה מכך. בנוסף, האירועים התרחשו סביב גיל המאופיין בתהליך של חרדת הנטישה, המתאר מצב פסיכולוגי בו התינוק חש חרדה קיצונית הנובעת מפרידה ממושא הקשר הרגשי וההתקשרות. תהליך זה הינו חלק מהתפתחות תקינה ואירוע טראומתי עשוי לייצר סטייה מנתיב התפתחותי זה, להעצים את החרדה ולגרום להתמודדות חריגה של התינוק עם מצבים אלו."

גילוי מעשי הנאשמת כלפי הפעוט, טלטל בצורה קשה את הורי הפעוט ואת בני משפחתו הקרובה וגרם להם צער ועוגמת נפש עמוקים, שעוד ילוו אותם בעתיד.

מעשי הנאשמת יכלו לגרום לפעוט נזק חמור מאוד. חפץ העשוי מפלסטיק קשיח המושלך לעבר פניו של תינוק רך, עלול לפגוע באיברים רגישים, כמו עין או שפה, ולגרום נזק חמור; הפלת עגלת התינוק והרמתה, כשהפעוט נמצא בה, בתנועות חדות וכוחניות, כפי שעשתה הנאשמת, עלולות היו לגרום לפעוט לפגיעות גופניות ממשיות; החדרת אצבעות בכח לפיו ולגרונו של הפעוט, כפי שהנאשמת עשתה מספר פעמים, היתה עלולה לגרום לפעוט נזק חמור; התקיפה המתוארת בסעיף 9 לכתב האישום המתוקן - הנראית כחמורה שבמעשי הנאשמת כלפי הפעוט - שכללה קיפול גופו של הפעוט עד למצב היוצר לחץ חזק על צוארו, היתה עלולה לגרום לו נזק חמור ביותר; והנפתו בכוח, הטחתו, והפעלת לחץ על גופו, יכלו לגרום לו לפגיעות משמעותיות.

במבט כולל על מעשי הנאשמת, ניתן לומר כי הם סיכנו בצורה משמעותית את שלמות גופו ובריאותו של הפעוט.

הנאשמת ביצעה את מעשיה תוך ניצול העובדה שהפעוט חסר ישע ובחלק מהמקרים היא פעלה כלפי הפעוט באכזריות.

13. בהתאם לצורך לקיים יחס הולם בין חומרת מעשי העבירות בנסיבותיהם ומידת אשמה של הנאשמת ובין העונש שיוטל; ובהתחשב בערכים החברתיים שנפגעו מביצוע העבירות; במידת הפגיעה בהם; במדיניות הענישה הנהוגה; ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירות; אני קובע כי מתחם העונש ההולם למעשי הנאשמת, הוא שנה עד 4 שנות מאסר בפועל.

14. מעשי הנאשמת חמורים ומצדיקים ענישה משמעותית.

15. הלכה למעשה אין דרך לאסור על הנאשמת לטפל בילדים ויש להניח שבעתיד היא תטפל בילדים, בין שלה בין של אחרים. על רקע הערכת שירות המבחן את הסיכון להישנות התנהגות אלימה מצד הנאשמת ופגיעה באחר, ובהתייחס למעשים שהנאשמת ביצעה כלפי הפעוט, נראה שיש צורך בהרתעת הנאשמת מפני חזרה על מעשים כאלה.

16. כמובן שיש להוקיע כל אלימות, מכל סוג שהוא, ובכל זאת, אלימות כלפי תינוקות היא דבר אחר. הציבור הכללי ובמיוחד ציבור המטפלות, צריך להטמיע את התובנה שתינוקות הם מחוץ לתחום ושמי שיפגע בתינוק ישלם על כך מחיר כואב. אחת הדרכים לקידום הבנה זו היא הענישה הפלילית.

17. שירות המבחן המליץ להטיל על הנאשמת מאסר בעבודת שירות לצד עונשים נלווים. אינני מקבל את ההמלצה להסתפק במאסר בעבודת שירות.

כידוע, עמדת שירות המבחן בנוגע לעונש שיש להטיל על נאשם, היא בבחינת המלצה שאינה מחייבת את בית המשפט (ראה למשל, ע"פ 4295/15 ג'אבר אלצאנע נ' מדינת ישראל - פורסם בנבו, 2.5.16; רע"פ 4144/15 אבו אלטיף נ' מדינת ישראל - פורסם בנבו, 16.6.15).

נקודת מוצא זו מחייבת המציאות. בית המשפט הוא הגוזר את הדין. זו חובתו וזו אחריותו. ממילא, אין מקום שעמדתו של גוף אחר, חשוב ככל שיהיה, תחייב אותו לתוצאה עונשית מסוימת.

בהקשר זה יוזכר, ששיקולי שירות המבחן בהמלצותיו אינם חופפים לשיקולי בית המשפט בגזירת הדין. שירות המבחן מתמקד בעיקר בנאשם ובטובתו (לעתים טובת הנאשם עולה בקנה אחד עם טובת הציבור), ואילו בית המשפט מחויב לשיקול אינטרסים רבים ורחבים יותר. בנוסף לכך, שירות המבחן רשאי להמליץ כל המלצה שנראית בעיניו, ללא כל הגבלה, ואילו שיקול דעת בית המשפט בענישה, מובנה בחוק ומושפע ממרכיבים ומעקרונות משפטיים שאינם נמצאים על סדר יומו של שירות המבחן.

18. למרות נתוני החומרה, אין למצות עם הנאשמת את מלוא חומר הדין. הנאשמת אשה צעירה כבת 25. אין לה עבר פלילי. אישיותה חלשה. שירות המבחן התרשם כי היא בעלת דפוסי התנהגות וחשיבה ילדותיים. היא מופנמת. תלותית. בעלת דימוי עצמי נמוך והעדר אסרטיביות עד כדי ביטול עצמי. היא חוותה פגיעות קשות במסגרת קשר זוגי שהיה לה, אשר הותירו בה משקעים וטראומה בלתי מעובדים, והתסכול שנשאה הופנה כלפי הפעוט. הרושם הוא שהמאסר יהיה עבורה קשה יותר מהרגיל.

אני נותן משקל מסוים להודאת הנאשמת - למרות שעיקרי המעשים בהם הודתה מתועדים בסרטי מצלמת הבית ואינם ניתנים להכחשה; לחרטה שהביעה ולבקשת הסליחה; ואני מתחשב בדברים שנכתבו בתסקיר שירות המבחן בנוגע להליכי הטיפול של הנאשמת ולסיכויי שיקומה.

19. נוכח כל האמור אני דן את הנאשמת לעונשים הבאים:

א. 15 חודשי מאסר בפועל.

ב. 12 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים מיום שחרורה מהמאסר, שלא תעבור עבירת אלימות המסווגת כפשע.

ג. אני מחייב את הנאשמת לשלם לפעוט, באמצעות הוריו, פיצוי בסך 20,000 ₪.

זכות ערעור בתוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, י"ח אייר תשע"ח, 03 מאי 2018, בהעדר הצדדים.